

Scriitoarea germană de origine română Herta Muller a obținut premiul Nobel pentru Literatură în 2009

Comitetul Nobel a decis să-i acorde premiul pentru literatură pe 2009 scriitoarei germane de origine română Herta Muller, pentru "densitatea poeziei și sinceritatea prozei cu care a descris universul dezlăcănaților".

Anunțul oficial a fost făcut într-o conferință de presă de Peter Englund, secretarul Academiei Suedeze, care a subliniat că Herta Müller este cunoscută publicului larg ca romancier și eseist care a descris distrugerea continuă a dictaturii românești. Peter Englund a descris-o pe Herta Müller ca pe un scriitor unic și puternic:

”Există o forță teribilă în ceea ce scrie ea. Ea are un stil unic. Dacă citești o jumătate de pagină dintr-o carte scrisă de Herta Müller îți dai seama că este cartea ei. Ea are o mulțime de lucruri de povestit despre cum este să fii străin în propria ta țară. Alegerea este foarte bună. Ea este un mare scriitor care are toate calitățile atât din punct de vedere lingvistic cât și din punctul de vedere al conținutului. Este un scriitor care va fi citit de multă lume, nu este inaccesibilă.”

În aceeași zi în care a devenit cunoscut faptul că Herta Müller va primi Premiul Nobel pentru literatură la 10 decembrie anul acesta, cel mai recent roman al ei, “Atemschaukel”, a fost recenzat în cotidianul Dagens Nyheter.

Decernarea premiului va avea loc la 10 decembrie, într-o ceremonie în prezența Regelui Carl Gustaf al XVI –lea. Ceremonia este urmată de un banchet oferit de Rege, la care participă și ambasadorii din statele din care provin laureații. Înaintea decernării premiului, probabil la 6 decembrie 2009, Herta Müller va susține o conferință („Nobel lecture”) la Stockholm.

Herta Muller s-a născut pe 17 august 1953, la Nițchidorf, lângă Timișoara. În anul 1987, autoarea a emigrat în Germania și s-a stabilit la Berlin.

Herta Muller este laureată a numeroase premii internaționale: Ricarda Huch (1987), Kleist (1994) și Joseph Breitbach (2003), premiul european Aristeion (1995) și cel internațional - "IMPAC Dublin" Literary Award (1998). Din 1999, ea a fost nominalizată de trei ori, din partea Germaniei, pe lista de propuneri pentru premiul Nobel pentru literatură.

Printre scriitorii nominalizați s-au numărat israelianul Amos Oz, americanii Philip Roth, Cormac McCarthy, Joyce Carol Oates, scriitoarea algeriană Assia Djebar și canadianca Margaret Atwood .

Biobibliographical notes

Herta Müller was born on August 17, 1953 in the German-speaking town Nitzkydorf in Banat, Romania. Her parents were members of the German-speaking minority in Romania. Her father had served in the Waffen SS during World War II. Many German Romanians were deported to the Soviet Union in 1945, including Müller's mother who spent five years in a work camp in present-day Ukraine. Many years later, in Atemschaudel (2009), Müller was to depict the exile of the German Romanians in the Soviet Union. From 1973 to 1976, Müller studied German and Romanian literature at the university in Timișoara (Temeswar). During this period, she was associated with Aktionsgruppe Banat, a circle of young German-speaking authors who, in opposition to Ceaușescu's dictatorship, sought freedom of speech. After completing her studies, she worked as a translator at a machine factory from 1977 to 1979. She was dismissed when she refused to be an informant for the secret police. After her dismissal, she was harassed by Securitate.

Müller made her debut with the collection of short stories *Niederungen* (1982), which was censored in Romania. Two years later, she published the uncensored version in Germany and, in the same year, *Drückender Tango* in Romania. In these two works, Müller depicts life in a small, German-speaking village and the corruption, intolerance and repression to be found there. The Romanian national press was very critical of these works while, outside of Romania, the German press received them very positively. Because Müller had publicly criticized the dictatorship in Romania, she was prohibited from publishing in her own country. In 1987, Müller emigrated together with her husband, author Richard Wagner.

The novels *Der Fuchs war damals schon der Jäger* (1992), *Herztier* (1994; *The Land of Green Plums*, 1996) and *Heute wär ich mir lieber nicht begegnet* (1997; *The Appointment*, 2001) give, with chiselled details, a portrait of daily life in a stagnated dictatorship. Müller has given guest lectures at universities, colleges and other venues in Paderborn, Warwick, Hamburg, Swansea, Gainesville (Florida), Kassel, Göttingen, Tübingen and Zürich among other places. She lives in Berlin. Since 1995 she has served as a member of Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung, in Darmstadt.

Works in German

Niederungen. – Bukarest : Kriterion-Verlag, 1982 ; Berlin : Rotbuch-Verlag, 1984

Drückender Tango : Erzählungen. – Bukarest : Kriterion-Verlag, 1984 ; Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1996

Der Mensch ist ein großer Fasan auf der Welt : Roman. – Berlin : Rotbuch-Verlag, 1986

Barfüßiger Februar : Prosa. – Berlin : Rotbuch-Verlag, 1987

Reisende auf einem Bein. – Berlin : Rotbuch-Verlag, 1989

Der Teufel sitzt im Spiegel. – Berlin : Rotbuch-Verlag, 1991

Der Fuchs war damals schon der Jäger : Roman. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1992

Eine warme Kartoffel ist ein warmes Bett. – Hamburg : Europäische Verlagsanstalt, 1992

Der Wächter nimmt seinen Kamm : vom Weggehen und Ausscheren. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1993

Herztier : Roman. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1994

Hunger und Seide : Essays. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1995

In der Falle. – Göttingen : Wallstein-Verlag, 1996

Heute wär ich mir lieber nicht begegnet. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1997

Der fremde Blick oder Das Leben ist ein Furz in der Laterne. – Göttingen : Wallstein-Verlag, 1999

Im Haarknoten wohnt eine Dame. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2000

Heimat ist das, was gesprochen wird. – Blieskastel : Gollenstein, 2001

Der König verneigt sich und tötet. – München : Hanser, 2003

Die blassen Herren mit den Mokkatassen. – München : Hanser, 2005

Atemschaukel : Roman. – München : Hanser, 2009

Works in English

The Passport / translated by Martin Chalmers. – London : Serpent's Tail, 1989. – Translation of *Der Mensch ist ein großer Fasan auf der Welt*

The Land of Green Plums / translated by Michael Hofmann. – New York : Metropolitan Books, 1996. – Translation of *Herztier*

Traveling on One Leg / translated from the German by Valentina Glajar and André Lefevere. – Evanston, Ill. : Northwestern University Press, 1998. – Translation of *Reisende auf einem Bein*

The Appointment / translated by Michael Hulse and Philip Boehm. – New York : Metropolitan Books, 2001. – Translation of *Heute wär ich mir lieber nicht begegnet*

Works in French

L'homme est un grand faisán sur terre / traduit de l'allemand par Nicole Bary. – Paris : Maren Sell, 1988. – Traduction de: Der Mensch ist ein großer Fasan auf der Welt

Le renard était déjà le chasseur / traduit de l'allemand par Claire de Oliveira. – Paris : Seuil, 1997. – Traduction de: Der Fuchs war damals schon der Jäger

La convocation / traduit de l'allemand par Claire de Oliveira. – Paris : Métailié, 2001. – Traduction de: Heute wär ich mir lieber nicht begegnet

Works in Spanish

En tierras bajas / traducción del alemán de Juan José del Solar. – Madrid : Siruela, 1990. – Traducción de: Niederungen

El hombre es un gran faisán en el mundo / traducción del alemán de Juan José del Solar. – Madrid : Siruela, 1992. – Traducción de: Der Mensch ist ein großer Fasan auf der Welt

La piel del zorro / traducción de Juan José del Solar. – Barcelona : Plaza & Janés, 1996. – Traducción de: Der Fuchs war damals schon der Jäger

La bestia del corazón / traducción de Bettina Blanch Tyroller. – Barcelona : Mondadori, 1997. – Traducción de: Herztier

Works in Swedish

Flackland / översättning av Susanne Widén-Swartz. – Stockholm : Alba, 1985. – Originaltitel: Niederungen

Människan är en stor fasan på jorden : en berättelse / översättning av Karin Löfdahl. – Stockholm : Alba, 1987. – Originaltitel: Der Mensch ist ein großer Fasan auf der Welt

Barfota februari : berättelser / översättning av Karin Löfdahl. – Stockholm : Alba, 1989. – Originaltitel: Barfödig February

Resande på ett ben / översättning av Karin Löfdahl. – Stockholm : Alba, 1991. – Originaltitel: Reisende auf einem Bein

Redan då var räven jägare / översättning av Karin Löfdahl. – Stockholm : Bonnier Alba, 1994. – Originaltitel: Der Fuchs war damals schon der Jäger

Hjärtdjur / översättning av Karin Löfdahl. – Stockholm : Bonnier Alba, 1996. – Originaltitel: Herztier

Kungen bugar och dödar / översättning: Karin Löfdahl. – Stockholm : Wahlström & Widstrand, 2005 – Originaltitel: Der König verneigt sich und tötet

Idag hade jag helst inte velat träffa mig själv / översättning: Karin Löfdahl. – Stockholm : Wahlström & Widstrand, 2007 – Originaltitel: Heute wär ich mir lieber nicht begegnet

Selected Criticism

Die erfundene Wahrnehmung : Annäherung an Herta Müller / Norbert Otto Eke (Hg.).
– Paderborn : Igel, 1991

Der Druck der Erfahrung treibt die Sprache in die Dichtung : Bildlichkeit in Texten
Herta Müllers / Ralph Köhnen (Hrsg.). – Frankfurt am Main : Lang, 1997

Herta Müller / edited by Brigid Haines. – Cardiff : University of Wales, 1998

Predoiu, Graziella, Faszination und Provokation bei Herta Müller : eine thematische
und motivische Auseinandersetzung. – Frankfurt am Main : Lang, 2000

Dascalu, Bogdan Mihai, Held und Welt in Herta Müllers Erzählungen. – Hamburg :
Kovac, 2004

Bozzi, Paola, Der fremde Blick : zum Werk Herta Müllers. – Würzburg :
Königshausen & Neumann, 2005

Patrut, Iulia-Karin, Schwarze Schwester - Teufelsjunge : Ethnizität und Geschlecht
bei Paul Celan und Herta Müller. – Köln : Böhlau, 2006